

Hava Sıcaklıkları ile Borsa Gıda ve İçecek Endeksleri Arasındaki İlişki: BİST Gıda ve İçecek Endeksi Uygulaması (The Relationship Between Weather Condition Reports and Stock Food and Beverage Indices: An Application for the Food and Beverage Index of Istanbul Stock Exchange)

Sedat DURMUŞKAYA^a

^a Yrd.Doç.Dr., Sakarya Üniversitesi Karasu MYO, Muhasebe Bölümü,
sdurmuskaya@sakarya.edu.tr

Anahtar Kelimeler

Hava sıcaklıkları, BİST Gıda ve İçecek Endeksi, Eşbütünleşme, Hata Düzeltme Modeli.

Jel Sınıflandırması

G12, G19, Q54.

Özet

İklim ve iklimi oluşturan faktörlerin, finans alanındaki etkilerini araştıran literatürdeki çalışmalara ek olarak bu çalışmada, hava sıcaklıkları ile Borsa İstanbul Gıda ve İçecek Endeksi arasındaki ilişki ortaya konmaya çalışılmıştır. Bunun için Türkiye geneli Ağustos 2013-Kasım 2015 arası, günlük ortalama hava sıcaklıkları verisi ve Borsa İstanbul Gıda ve İçecek Endeksi günlük kapanış fiyatları kullanılmıştır. Hava sıcaklığı gibi iklimsel etkenlerin, tarım ürünleri üretim ve fiyatlarında meydana getireceği dalgalanmalar nedeni ile gıda sektöründe, firmaların maliyet yapılarında oynamalara neden olacağı varsayılmıştır. Bu durumun firma karlılığı ve sonuçta piyasa değeri üzerindeki etki derecesi gösterilemeye çalışılmıştır.

Bu itibarla, önce günlük ortalama hava sıcaklıkları ve günlük gıda ve içecek endeksi kapanış verileri arasında Johansen ve Juselius Eşbütünleşme Testi yapılmış ve iki değişken arasında uzun dönemli ilişki saptanmıştır. Ardından bu ilişkinin kısa dönem etkisini ortaya koymaya çalışan Vektör Hata Düzeltme Modeli ile kısa dönemli ilişkiden sapmanın bir süre sonra dengeye geleceğine dair bulgular elde edilmiştir.

Keywords

Weather Conditions, ISE Food and Beverage Index, Cointegration, Error Correction Model.

Jel Classification

G12, G19, Q54.

Abstract

Several studies exist in the literature to analyze the effect of weather conditions on finance field. As an addition to the mentioned ones, in the study; the relationship between the weather condition reports and Istanbul Stock Exchange Food and Beverage Index is examined. For this reason, the daily data of weather conditions of Turkey from August 2013 to November 2015 besides closing prices of the Food and Beverage Index are benefited. As climatic factors like weather conditions are suggested to affect the amount of the agricultural products and their prices; the condition reports are assumed to cause volatility in cases such as costs in addition to financial structures of the companies listed on the index. Hence; the effect of mentioned factors on profitability and market value of the firms are tried to be revealed.

Johansen ve Juselius Cointegration tests are run between the average temperature and daily closing prices data in advance and long term relationship is revealed between the variables in the study. Therefore; Vector Error Correction Model to indicate the short term effect of the relation is used so that findings are shown to obtain the balance for the deviation of short term deviation.